

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH
W ZESPOLE SZKÓŁ EKONOMICZNO-ADMINISTRACYJNYCH
WE WROCŁAWIU

WSTĘP

Podstawową zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników szkoły i osoby współpracujące ze szkołą (wolontariusze, stażyści, praktykanci, przedstawiciele instytucji i pracodawców) jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Niedopuszczalne jest stosowanie wobec dzieci przemocy w jakiegokolwiek formie. Standardy ochrony małoletnich obowiązują wszystkich pracowników szkoły oraz osoby współpracujące ze szkołą i zawierają wytyczne dotyczące postępowania w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa i dobra dzieci.

Standardy ochrony małoletnich obejmują:

1. Procedury kontroli pracowników przed dopuszczeniem do pracy z małoletnimi w zakresie spełniania przez nich warunków niekaralności za przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajowości (rozdział II).
2. Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem (rozdział III).
3. Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowań niedozwolonych (rozdział IV).
4. Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego, w tym zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu skrzywdzenia (rozdział V).
5. Procedurę składania zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego oraz zawiadomienia sądu rodzinnego (rozdział VI).
6. Procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi w Internecie oraz utrwalonymi w innej formie (rozdział VII).
7. Zasady udostępniania personelowi, małoletnim i ich opiekunom standardów do ich stosowania (rozdział VIII).
8. Monitoring stosowania standardów (rozdział IX).
9. Zasady przeglądu i aktualizacji standardów ochrony małoletnich oraz sposoby dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego (rozdział X).

Rozdział I

WYJAŚNIENIE TERMINÓW

§ 1

1. Pracownikiem szkoły jest każda osoba zatrudniona w szkole na podstawie umowy o pracę, mianowania, powołania lub umowy zlecenia.
2. Osoby współpracujące ze szkołą to pracownicy organizacji i instytucji wspierających szkołę, wolontariusze, stażyści oraz praktykanci odbywający w szkole praktykę zawodową.
3. Małoletnim jest każdy, kto nie ukończył lat 18.
4. Opiekunem małoletniego jest osoba uprawniona do jego reprezentowania, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny. W myśl niniejszego dokumentu opiekunem jest również rodzic zastępczy.
5. Zgoda rodzica małoletniego oznacza zgodę co najmniej jednego z jego rodziców. W przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka, należy poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.
6. Przez krzywdzenie małoletniego należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na jego szkodę przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika szkoły lub zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniedbywanie.
7. Przemoc zachodzi wówczas, gdy jakaś osoba odnosi się do drugiej w sposób niezgodny z wymaganiami relacji, która je łączy. Wyróżnia się następujące rodzaje przemocy:
 - 1) przemoc fizyczna - to celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała; skutkiem przemocy fizycznej mogą być np. złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne;
 - 2) przemoc emocjonalna - to powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie dziecka, wciąganie dziecka w konflikt dorosłych, manipulowanie nim, nieudzielanie odpowiedniego wsparcia, uwagi i miłości, stawianie dziecku wymagań i oczekiwań, którym nie jest ono w stanie sprostać; jej celem jest naruszenie godności osobistej;
 - 3) przemoc seksualna - to każde zachowanie, które prowadzi do seksualnego zaspokojenia kosztem dziecka; wykorzystywanie seksualne odnosi się zarówno do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie dziecka, współżycie z dzieckiem), jak i zachowań bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie małoletniemu materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm); przemoc ta może być jednorazowym incydem lub powtarzać się przez dłuższy czas;

- 4) zaniedbywanie - to niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych dziecka przez rodzica lub opiekuna prawnego, niezapewnianie mu odpowiedniego pożywienia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, brak dozoru nad wypełnianiem obowiązku szkolnego.
8. Osoba odpowiedzialna za internet to wyznaczony przez dyrektora szkoły pracownik, sprawujący nadzór nad korzystaniem z internetu przez uczniów na terenie szkoły oraz nad bezpieczeństwem dzieci w internecie.
9. Osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem to wyznaczony przez dyrektora szkoły pracownik sprawujący nadzór nad realizacją polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem w szkole.
10. Zespół Interwencyjny to zespół powołany przez dyrektora szkoły w trudnych przypadkach, w skład którego wchodzi wyznaczony wicedyrektor, psycholog szkolny, pedagog szkolny, pedagog specjalny, wychowawca danego ucznia oraz pracownicy mający wiedzę o krzywdzeniu dziecka.
11. Dane osobowe dziecka to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację małoletniego.

Rozdział II

WYPEŁNIANIE OBOWIĄZKÓW KONTROLI PRACOWNIKÓW PRZED DOPUSZCZENIEM DO PRACY Z MAŁOLETNIAMI

§ 2

1. Rekrutacja pracowników odbywa się według zasad, które obejmują: ocenę przygotowania kandydatów do pracy z uczniami, kwalifikacje i predyspozycje kandydatów oraz rekrutację pracowników obsługi i administracji zgodnie z kwalifikacjami.
2. Dyrektor przed zatrudnieniem danej osoby ma obowiązek uzyskać informacje z Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym oraz Centralnego Rejestru Orzeczeń Dyscyplinarnych.
3. Każdy nowo zatrudniony pracownik ma obowiązek dostarczyć zaświadczenie o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego.
4. Dyrektor wymaga od wszystkich pracowników (nauczyciele, pracownicy obsługi i administracji) złożenia oświadczenia dotyczącego posiadania pełnej zdolności do czynności prawnych i korzystania z pełni praw publicznych, informacji, że nie toczy się przeciwko niemu postępowanie karne w sprawie o umyślne przestępstwo ścigane z orzeczenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe oraz informacji, że nie był prawomocnie ukarany karą dyscyplinarną.

5. Rozpoczynając pracę w szkole wszyscy pracownicy, w tym praktykanci mają obowiązek zapoznać się z obowiązującymi w szkole standardami ochrony małoletnich i potwierdzić to własnoręcznym podpisem w stosownym dokumencie.

Rozdział III

ZASADY ZAPEWNIAJĄCE BEZPIECZNE RELACJE MIĘDZY MAŁOLETNIMI A PERSONELEM

Zasady ogólne zapewniające bezpieczne relacje między personelem a małoletnimi

§ 3

1. Zasady bezpiecznych relacji personelu z uczniami obowiązują wszystkich pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych, stażystów i wolontariuszy.
2. Zasadą, której przestrzeganie jest wymagane od personelu w odniesieniu do wszystkich czynności podejmowanych przez personel w jednostce, jest działanie dla dobra ucznia i w jego najlepszym interesie.
3. Personel placówki traktuje małoletniego ucznia z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność i potrzeby.
4. Personel działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych instytucji oraz swoich kompetencji.
5. Personel zobowiązany jest do utrzymywania profesjonalnej relacji z uczniami i każdorazowego rozważenia, czy jego reakcja, komunikat bądź działanie wobec ucznia są odpowiednie do sytuacji, czy są bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych uczniów.
6. Niedopuszczalne jest podejmowanie w jakiejkolwiek formie, jakichkolwiek czynności niedozwolonych, określonych w niniejszej procedurze.
7. Osoby, o których mowa w § 1 ust. 1 i ust. 2 obowiązane są do utrzymywania profesjonalnej relacji z uczniami i każdorazowego rozważenia, czy ich reakcja, komunikat bądź działanie wobec ucznia są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe.
8. Osoby o których mowa w § 1 ust. 1 i ust. 2 obowiązane są do działania w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji swojego zachowania.
9. W przypadku konieczności rozmowy z uczniem na osobności, pracownik powinien pozostawić uchylone drzwi bądź poprosić innego pracownika o uczestniczenie w rozmowie (przepis nie dotyczy szczególnych pracowników szkoły, w tym pedagoga szkolnego, pedagoga specjalnego, psychologa).
10. Kontakty bezpośrednie i online z małoletnim poza szkołą powinny być ściśle powiązane z wykonywaniem obowiązków służbowych i opiekuńczo-wychowawczych (np. towarzyszenie w realizowanych poza szkołą ważnych dla małoletniego wydarzeniach wymagających wsparcia osoby dorosłej lub zorganizowanymi przez szkołę formami wyjazdowymi).

Zasady komunikacji personelu z małoletnimi

§ 4

1. Komunikacja werbalna z małoletnim powinna być pozbawiona akcentów wrogich, wulgarnych, agresywnych i złośliwie ironicznych.
2. Komunikacja werbalna z małoletnimi nie powinna:
 - 1) wzbudzać w małoletnim poczucie zagrożenia (np. groźby, wyzwiska, krzyk);
 - 2) wpływać na obniżenie poczucie wartości (np. wyzwiska, krzyk, negatywne ocenianie, reakcje nieadekwatne do sytuacji, wzbudzanie poczucia winy, negowanie uczuć);
 - 3) upokarzać (np. publiczne wyszydzanie, naigrywanie się, ośmieszanie);
 - 4) naruszać granic (np. niezachowywanie odpowiedniego dystansu, obcesowość, uwagi o charakterze erotycznym).

Zachowania niedozwolone wobec małoletnich

§ 5

1. Nie jest dopuszczalne ujawnianie danych wrażliwych dotyczących małoletniego, wyszczególnionych w art. 9 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r. sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz.U. UE.L. z 2016 r. Nr 119 poz. 1), obejmujących pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub światopoglądowe, przynależność do związków zawodowych oraz przetwarzania danych genetycznych, danych biometrycznych w celu jednoznacznego zidentyfikowania osoby fizycznej lub danych dotyczących zdrowia, seksualności lub orientacji seksualnej tej osoby.
2. Zachowania niedozwolone obejmują m. in. używanie wulgarnych słów, gestów oraz żartów, czynienie uwag, które stanowią lub mogą być odebrane jako nawiązywanie w wypowiedziach do czynności bądź atrakcyjności seksualnej.
3. Niedozwolone są jakiekolwiek czynności fizyczne w kontakcie z uczniem w sytuacji innej niż wynikająca z zagrożenia bezpieczeństwa uczniów, a w szczególności: szarpanie, przytrzymywanie siłą małoletniego, dotykanie, poklepywanie, głaskanie. Wyjątek stanowią :
 - 1) kontakty w ramach zajęć sportowo-rekreacyjnych, przy czym w przypadku konieczności zademonstrowania ćwiczenia lub asekuracji ucznia np. na lekcji wychowania fizycznego lub edukacji dla bezpieczeństwa, należy uzyskać wyraźną zgodę ucznia, wyrażoną w obecności innych uczniów;

- 2) stanowcze interwencje wychowawcze prowadzone w bezpośrednim kontakcie fizycznym w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia lub w sytuacjach dotyczących konfliktów pomiędzy podopiecznymi (np. rozdzielenie bijących się, przytrzymanie, obezwładnienie osoby agresywnej);
 - 3) działania z zakresu pomocy przedmedycznej (działania ratunkowe związane z udzieleniem pierwszej pomocy);
 - 4) działania wynikające z zagrożenia lub paniki spowodowanej czynnikami zewnętrznymi (np. pożar, intensywne zjawiska atmosferyczne, niebezpieczne zachowania osób trzecich, itp.).
4. Niedozwolone jest wykorzystywanie relacji wynikającej z władzy lub przewagi fizycznej, takich jak np. zastraszanie, przymuszanie, groźby.
5. Niedozwolone jest utrwalanie wizerunku ucznia dla celów prywatnych poprzez filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie. Zakaz ten obejmuje także umożliwienie utrwalenia wizerunków małoletnich osobom trzecim. Wyjątkiem jest utrwalanie wizerunku na potrzeby placówki, na podstawie zgody udzielonej przez rodziców/prawnych opiekunów.
6. Niedozwolone jest proponowanie uczniom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani innych nielegalnych substancji psychoaktywnych, jak również używanie ich w obecności małoletnich.
7. Niedozwolone jest nawiązywanie z małoletnim jakichkolwiek bliskich relacji o charakterze intymnych lub seksualnych lub takich, które mogą zostać w ten sposób odebrane. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie małoletnim treści erotycznych i pornograficznych.

Rozdział IV

ZASADY DOTYCZĄCE BEZPIECZNYCH RELACJI MIĘDZY MAŁOLETNIAMI,

A W SZCZEGÓLNOŚCI ZACHOWAŃ NIEDOZWOLONYCH

§ 6

Zasady ogólne zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi

1. Małoletni traktują siebie nawzajem z szacunkiem oraz uwzględniają we wzajemnych kontaktach swoją godność i potrzeby.
2. Kontaktując się z drugą osobą należy pamiętać, aby:
 - 1) nie zawstydzać, upokarzać, poniżać, lekceważyć i obrażać drugiej osoby;
 - 2) nie zwracać się do niej z podniesionym głosem;
 - 3) starać się wysłuchać i nie przerywać jej wypowiedzi.

Zachowania niedozwolone wobec innych małoletnich

§ 7

1. Nie jest dopuszczalne ujawnianie danych wrażliwych dotyczących małoletniego, wyszczególnionych w art. 9 ust. 1 rozporządzenia, o którym mowa w § 5 ust. 1, obejmujących pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub światopoglądowe, przynależność do związków zawodowych oraz przetwarzania danych genetycznych, danych biometrycznych w celu jednoznacznego zidentyfikowania osoby fizycznej lub danych dotyczących zdrowia, seksualności lub orientacji seksualnej tej osoby;
2. Zachowania niedozwolone obejmują używania przemocy fizycznej (popychanie, szarpanie, uderzanie, itp.), jak również używanie wulgarnych słów, gestów oraz czynienie żartów lub uwag, które stanowią lub mogą być odebrane jako nawiązywanie w wypowiedziach do czynności bądź atrakcyjności seksualnej;
3. Niedozwolone jest wykorzystywanie relacji wynikającej z różnicy wieku, przewagi fizycznej lub kraju pochodzenia (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
4. Nie jest dozwolone, sprzeczne z przepisami prawa, utrwalanie wizerunku innego ucznia poprzez filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie, a także publikowanie wizerunku i głosu innej osoby.
5. Nie jest dozwolone proponowanie małoletniemu alkoholu, wyrobów tytoniowych ani innych nielegalnych substancji psychoaktywnych, jak również ich używanie.

Rozdział V

ZASADY I PROCEDURY PODEJMOWANIA INTERWENCJI W SYTUACJI PODEJRZENIA KRZYWDZENIA MAŁOLETniego LUB POSIADANIA INFORMACJI O KRZYWDZENIU MAŁOLETniego

I. Zasady ogólne

§ 8

1. Wszyscy pracownicy szkoły w ramach wykonywanych czynności pracowniczych są obowiązani zwracać uwagę na czynniki ryzyka i objawy krzywdzenia małoletnich.
2. Każdy pracownik szkoły, który zauważy lub podejrzewa, że uczeń jest krzywdzony obowiązany jest zareagować, a w sytuacji koniecznej udzielić pierwszej pomocy.
3. Wszyscy pracownicy szkoły i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych uzyskały informację o krzywdzeniu ucznia lub inne informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

4. Pracownicy obowiązani są do troski o bezpieczeństwo małoletnich, zgodnie ze swoimi kompetencjami, obowiązującym prawem oraz przepisami wewnętrznymi szkoły.

II. Sygnały, które mogą świadczyć o krzywdzenia małoletniego

§ 9

Pracownicy szkoły w ramach wykonywanych czynności służbowych mają obowiązek zwracania uwagi na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletnich, takie jak:

- a) widoczne obrażenia ciała małoletniego np. siniaki, poparzenia, ugryzienia, złamania kości, itp., których pochodzenie trudno jest wyjaśnić,
- b) podawanie przez ucznia wyjaśnień dotyczących obrażeń, które wydają się niewiarygodne, niemożliwe, niespójne, itp., częste zmienianie wyjaśnień lub brak chęci do ich podawania,
- c) niechęć ucznia do udziału w lekcjach uwzględniających ćwiczenia fizyczne,
- d) nadmierne zakrywanie ciała przez ucznia, ubieranie się w sposób niestosowny do sytuacji i pogody,
- e) wzdryganie się w sytuacji zbliżania się do ucznia osoby dorosłej,
- f) obawa ucznia przed konfrontacją z rodzicem lub opiekunem prawnym,
- g) obawa ucznia przed powrotem do domu,
- h) niepokojące zachowanie ucznia: np. bierność, wycofanie, uległość, strach, itp.,
- i) powtarzające się dolegliwości somatyczne u ucznia, takie jak np.: bóle brzucha, głowy, mdłości, omdlenia, itp.,
- j) pojawienie się naglej i wyraźnej zmiany w zachowaniu ucznia.

III . Procedura postępowania w przypadku podejrzenia krzywdzenia ucznia poza

terenem szkoły, przez rodzica/opiekuna prawnego lub inną osobę

§ 10

1. W przypadku uzyskania informacji o krzywdzeniu małoletniego lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez jakąkolwiek osobę dorosłą, niebędącą pracownikiem szkoły, pracownik szkoły ma obowiązek:
 - 1) poinformować dyrektora placówki o zdarzeniu lub swoich podejrzeniach co do krzywdzenia małoletniego;
 - 2) sporządzić notatkę służbową opisującą zdarzenie, a w szczególności wskazać przyczynę wystąpienia podejrzenia o krzywdzeniu małoletniego, podjęte przez siebie działania;

- 3) przekazać niezwłocznie notatkę służbową do sekretariatu dyrektora.
2. Powiadamiając dyrektora o podejrzeniu krzywdzenia małoletniego pracownik:
- 1) przedstawia formy i okoliczności krzywdzenia, które udało mu się ustalić lub których wystąpienie podejrzewa;
 - 2) informuje o zachowaniach i wypowiedziach dziecka wskazujących na doświadczenie krzywdzenia.
3. W przypadku, gdy zachodzi podejrzenie popełnienia wobec małoletniego którejkolwiek z postaci przemocy, o której mowa w § 1 ust. 7, dyrektor szkoły:
- 1) zawiadamia o tym Policję lub prokuratora, realizując obowiązek wynikający z art. 304 § 2 ustawy z 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 37). Zawiadomienia dyrektor dokonuje korzystając z wzoru stanowiącego załącznik nr 1 do niniejszej procedury;
 - 2) podejmuje niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownych decyzji w celu niedopuszczenia do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa, o ile miało ono miejsce na terenie placówki.

§ 11

4. Zasady ustalenia planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia:
- 1) dyrektor lub osoba przez niego wyznaczona, tworzy dla ucznia dotkniętego krzywdą lub przemocą grupę wsparcia;
 - 2) w skład grupy każdorazowo wchodzi wychowawca oddziału, psycholog szkolny, pedagog szkolny lub pedagog specjalny;
 - 3) liczebność oraz skład grupy może ulec zmianie (poszerzeniu), w zależności od rodzaju i rozmiaru doznanej przez ucznia krzywdy;
 - 4) grupa wsparcia ma za zadanie ustalenie natychmiastowej, niezbędnej pomocy dla ucznia oraz opracowanie strategii planu na dalsze etapy działania;
 - 5) grupa wsparcia tworzy Indywidualny Plan Działania (IPD), który jest sporządzany na piśmie i przechowywany w aktach ucznia;
 - 6) IPD zawiera informacje dotyczące zaplanowanych działań podejmowanych wobec ucznia dotkniętego krzywdą, w szczególności plan spotkań ze specjalistami/opiekunami/nauczycielami oraz zakładany czas trwania wsparcia;
 - 7) wnioski ze spotkań z pedagogiem i psychologiem szkolnym stanowią dane wrażliwe uczniów i nie są dołączane do IPD, tylko w wyjątkowych sytuacjach (zagrożenie życia lub zdrowia ucznia), wnioski te mogą być dołączane do IPD.

IV. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że uczeń jest ofiarą przemocy ze strony pracownika szkoły

§ 12

1. Osoba, która zauważyła, że jakikolwiek małoletni jest krzywdzony przez pracownika szkoły, jest obowiązana niezwłocznie powiadomić o tym dyrektora szkoły.
2. Dyrektor rozpoznaje sytuację osobiście lub na jego polecenie czyni to pedagog szkolny albo psycholog szkolny; z uczniem i ewentualnymi świadkami zdarzenia prowadzi się rozmowę wyjaśniającą, a z rozmowy sporządza się notatkę służbową.
3. Jeśli sprawę zgłosił rodzic, dyrektor przeprowadza rozmowę dotyczącą zauważonej sytuacji z rodzicami pokrzywdzonego dziecka w obecności pedagoga lub psychologa szkolnego.
4. Z pracownikiem podejrzanym o krzywdzenie dziecka dyrektor prowadzi rozmowę, a z rozmowy sporządza protokół, zawierający listę osób uczestniczących w rozmowie, przebieg rozmowy, wnioski i postanowienia (załącznik nr 2).
5. Dyrektor lub wskazana przez niego osoba, sporządza plan pomocy dziecku (załącznik 3), w oparciu o informacje uzyskane w trakcie wcześniej przeprowadzonych rozmów, o których mowa w ust. 4.
6. Zasady ustalenia planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia został określony w § 11.
7. Plan wsparcia dziecku powinien również zawierać wskazania dotyczące:
 - 1) działań, jakie szkoła podejmuje na rzecz ucznia, w celu zapewnienia mu poczucia bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji;
 - 2) zdyscyplinowanie krzywdzącego;
 - 3) objęcia ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną;
 - 4) skierowanie dziecka do placówki pomocy specjalistycznej, jeżeli istnieje taka potrzeba.
8. W przypadku potwierdzenia podejrzenia, że fakt krzywdzenia miał miejsce, na wniosek dyrektora szkoły, właściwy organ wszczyna postępowanie zmierzające do ukarania pracownika karą dyscyplinarną.

V. Procedura postępowania w przypadku krzywdzenia ucznia przez innych uczniów

§ 13

1. Każdy pracownik szkoły będący świadkiem krzywdzenia małoletniego przez innego ucznia jest obowiązany do natychmiastowej reakcji służącej przerwaniu aktu agresji oraz wyjaśnieniu sytuacji.
2. Jeżeli stan ucznia wskazuje na zagrożenie jego zdrowia lub życia, pracownik będący świadkiem przemocy zawiadamia dyrektora lub sam wzywa pomoc medyczną, jeżeli wymaga tego stan ucznia, a następnie powiadamia dyrektora.
3. Dyrektor szkoły powiadamia rodziców/opiekunów prawnych ucznia o wydarzeniu i podjętych przez szkołę działaniach.
4. Pracownik szkoły będący świadkiem zdarzenia, niezwłocznie informuje o zdarzeniu i podjętych przez siebie działaniach wychowawcę klasy.
5. Jeżeli akty agresji i przemocy nie są incydentalne, wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny przeprowadzają rozmowę z krzywdzonym uczniem (gdzie, kiedy dochodzi do zdarzeń, jaka jest ich częstotliwość, itp.), rozmawiają ze sprawcą/sprawcami oraz z ewentualnymi świadkami.
6. Wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny zawiadamia lub wzywa do szkoły rodziców/opiekunów prawnych krzywdzonego ucznia i sprawcy/sprawców (jeśli, wymaga tego sytuacja po ustaleniu okoliczności zdarzenia).
7. Uczniowi będącemu ofiarą przemocy zapewnia się pomoc psychologiczno-pedagogiczną zgodnie z jego potrzebami.
8. Ucznia będącego sprawcą przemocy obejmuje się stałą opieką i kontrolą wychowawcy lub pedagoga/pedagoga specjalnego/psychologa szkolnego.
9. Z uczniami, którzy byli świadkami przemocy (jeśli wymaga tego sytuacja) wychowawca/pedagog/psycholog szkolny omawia przebieg zdarzenia ukierunkowując rozmowę na to, jak sobie radzić w trudnych sytuacjach, jak reagować na krzywdzenie i komu zgłaszać, gdy dochodzi do takiego krzywdzenia. Jeśli problem dotyczy danej klasy wychowawca lub pedagog/psycholog/pedagog specjalny przeprowadzają dodatkowe zajęcia dotyczące przemocy i radzenia sobie z agresją oraz rozwiązywaniem konfliktów. Działania koordynuje i monitoruje wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny.
10. W przypadku, gdy sprawca agresji/przemocy jest nieznany, dyrektor, wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny po rozpoznaniu sprawy informuje rodziców/opiekunów prawnych poszkodowanego ucznia o możliwości zawiadomienia Policji lub sam organ ten zawiadamia.
11. Jeżeli istnieje taka potrzeba należy ustalić plan wsparcia dla ofiary przemocy zgodnie z poniższymi zasadami określonymi w § 11.

VI. Procedura postępowania wobec ucznia z zaburzeniami psychicznymi, który zachowuje się agresywnie w stosunku do innych lub siebie

§ 14

1. Jeżeli w trakcie zajęć, małoletni zachowuje się agresywnie w stosunku do siebie lub innych, nauczyciel poprzez innego ucznia, wzywa do klasy pedagoga/psychologa szkolnego/pedagoga specjalnego lub pielęgniarkę szkolną.
2. W razie zagrożenia życia lub zdrowia ucznia i innych osób w trakcie ataku agresji dopuszcza się przytrzymanie, a nawet unieruchomienie małoletniego.
3. Nauczyciel informuje o zaistniałym fakcie lub zdarzeniach wychowawcę klasy, który kontaktuje się niezwłocznie z pedagogiem/psychologiem szkolnym.
4. Wychowawca lub pedagog po zbadaniu okoliczności zdarzenia informuje dyrektora szkoły (jeśli sytuacja tego wymaga).
5. Jeśli stan zdrowia ucznia lub uczniów wskazuje na zagrożenie zdrowia lub życia dyrektor lub inny pracownik szkoły wzywa pomoc medyczną (po wcześniejszym powiadomieniu rodziców lub opiekunów prawnych).
6. Wychowawca klasy lub pedagog/psycholog szkolny przeprowadzają rozmowę z poszkodowanym uczniem, sprawcą oraz ewentualnymi świadkami.
7. W razie potrzeby wychowawca klasy lub pedagog/psycholog szkolny zawiadamia i wzywa do szkoły rodziców/prawnych opiekunów sprawcy i poszkodowanego.
8. Jeśli rodzice/opiekunowie prawni współpracują ze szkołą ustala się plan działania wobec ucznia będącego sprawcą.
9. W razie potrzeby wobec poszkodowanego ucznia ustala się formy wsparcia dostosowane do jego potrzeb i sytuacji.
10. Działania koordynuje i monitoruje wychowawca lub pedagog szkolny.
11. Jeśli rodzice/opiekunowie prawni sprawcy nie współpracują ze szkołą lub podjęte działania są nieskuteczne, a akty agresji powtarzają się, dyrektor szkoły powiadamia sąd.

VII. Procedura postępowania w przypadku ujawnienia cyberprzemocy

§ 15

1. Nauczyciel lub inna osoba posiadająca wiedzę o zdarzeniu informuje o tym fakcie wychowawcę, pedagoga/psychologa szkolnego lub dyrektora szkoły.
2. Osoba, której zgłoszono zdarzenie obowiązana jest:

- 1) zebrać wszystkie możliwe informacje na temat zdarzenia, porozmawiać z poszkodowanym uczniem, udzielając mu wsparcia emocjonalnego lub porady;
 - 2) porozmawiać ze sprawcą, ustalić okoliczności zajścia, zobowiązać ucznia do zaprzestania zachowań o charakterze przemocowym oraz do usunięcia obraźliwych materiałów z sieci (po zabezpieczeniu dowodów);
 - 3) powiadomić rodziców/opiekunów poszkodowanego ucznia o zdarzeniu;
 - 4) powiadomić rodziców/opiekunów sprawcy o zajściu omówić z nimi zachowanie dziecka;
 - 5) zaproponować pomoc psychologiczno-pedagogiczną uczniom (poszkodowany, sprawca), jeżeli jest taka potrzeba.
3. W przypadku, gdy sprawca nie stosuje się do ustaleń, a uczeń jest nadal krzywdzony dyrektor podejmuje stosowne działania prawne.
4. W przypadku, gdy sprawca cyberprzemocy jest nieznany, dyrektor, wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny, po rozpoznaniu sprawy, informuje rodziców/opiekunów prawnych poszkodowanego ucznia o możliwości zawiadomienia policji.

Rozdział VI

PROCEDURA SKŁADANIA ZAWIADOMIENIA O PODEJRZENIU POPEŁNIENIA PRZESTĘPSTWA NA SZKODĘ MAŁOLETNIEGO PRZEZ RODZICA/OPIEKUNA/CZŁONKA RODZINY ORAZ ZAWIADOMIENIA SĄDU RODZINNEGO

§ 16

W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 roku życia, jest ofiarą przemocy w rodzinie, należy podjąć następujące działania:

- 1) pracownik szkoły, który uzyskał przedmiotową informację sporządza notatkę służbową i przekazuje uzyskaną informację wychowawcy klasy/pedagogowi szkolnemu/psychologowi szkolnemu/dyrektorowi szkoły;
- 2) pedagog/psycholog szkolny przeprowadza rozmowę z uczniem w celu potwierdzenia faktu krzywdzenia, informuje go o tym, jakie działania jest obowiązany podjąć i upewnia się, że dziecko będzie w dotychczasowym miejscu zamieszkania bezpieczne na czas prowadzonych działań. Następnie pedagog/psycholog wzywa do szkoły rodziców/opiekunów prawnych (tzw. bezpiecznego rodzica, niekrzywdzącego), przeprowadza z nimi rozmowę, informuje o zamiarze podjęcia określonych działań i przedstawia propozycję ustalenia planu bezpieczeństwa;

- 3) pedagog /psycholog szkolny sporządza opis sytuacji szkolnej i rodzinnej ucznia na podstawie rozmów z uczniem, nauczycielami, wychowawcą i rodzicami oraz plan bezpieczeństwa (pomocy dziecku), który uwzględniałby sposoby zapewnienia uczniowi bezpieczeństwa oraz opis wsparcia, jakie szkoła może mu zaoferować, a także informację o specjalistycznych placówkach pomocy dziecku, jeżeli istnieje taka potrzeba;
4. pedagog/psycholog szkolny ustala z rodzicami/opiekunami prawnymi plan bezpieczeństwa (pomocy dziecku) poprzez określenie sposobu powstrzymania przemocy ze strony dorosłych wobec ucznia i zobowiązanie do skonsultowania sprawy przemocy z psychologiem. Ponadto ustala harmonogram kontaktów z osobami i instytucjami wspierającymi rodzinę w sytuacji przemocy wobec dziecka.
- 5) w momencie potwierdzenia podejrzenia o popełnieniu przestępstwa na szkodę małoletniego, psycholog/pedagog szkolny ma obowiązek wszczęcia procedury Niebieskiej Karty;
- 6) dyrektor informuje rodzica/opiekuna prawnego o obowiązkach szkoły wszczynania postępowania Niebieskiej Karty i zgłaszania do prokuratury oraz do sądu rodzinnego i nieletnich przemocy wobec małoletniego.
- 7) jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub odmawiają podjęcia działań proponowanych przez szkołę, dyrektor szkoły niezwłocznie składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury lub wnioskuje o wgląd w sytuację rodziny do sądu rodzinnego i nieletnich. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

Rozdział VII

ZASADY OCHRONY UCZNIÓW PRZED TREŚCIAMI SZKODLIWYMI W INTERNECIE ORAZ UTRWALONYMI W INNEJ FORMIE ELEKTRONICZNEJ

Zasady ochrony uczniów w sieci

§ 17

1. Infrastruktura sieciowa szkoły umożliwia dostęp do internetu zarówno pracownikom, oraz uczniom w czasie zajęć i poza nimi.
2. Rozwiązania organizacyjne na poziomie szkoły bazują na aktualnych standardach bezpieczeństwa.
3. Za bezpieczeństwo sieci w szkole odpowiada wyznaczona przez dyrektora osoba. Do jej obowiązków należą:
 - 1) zabezpieczenie sieci internetowej szkoły przed niebezpiecznymi treściami poprzez instalację odpowiedniego oprogramowania;
 - 2) aktualizowanie oprogramowania w miarę potrzeb;

- 3) systematyczne sprawdzanie, czy na komputerach ze swobodnym dostępem do internetu nie znajdują się niebezpieczne treści; w przypadku wykrycia niebezpiecznych treści wyznaczony pracownik podejmuje działania w celu ustalenia, kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzenia; informację o uczniu, który korzystał z komputera w czasie wprowadzenia niebezpiecznych treści, wyznaczony pracownik przekazuje wychowawcy, który przeprowadza z uczniem rozmowę na temat bezpieczeństwa w internecie; jeżeli w wyniku przeprowadzonej rozmowy nauczyciel uzyska informację, że uczeń jest krzywdzony, podejmuje działania opisane w procedurze interwencji.
4. Szkoła posiada regulamin korzystania z internetu przez uczniów oraz procedurę określającą działania, które należy podjąć w sytuacji znalezienia niebezpiecznych treści na komputerze.
5. W przypadku korzystania z Internetu pod nadzorem pracownika szkoły, ma on obowiązek informowania uczniów o zasadach bezpiecznego korzystania z internetu. Nauczyciel prowadzący zajęcia czuwa także nad bezpieczeństwem korzystania z internetu przez uczniów podczas zajęć.
6. Szkoła zapewnia stały dostęp do materiałów edukacyjnych dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu przy komputerach, z których możliwy jest swobodny dostęp do sieci.

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych przez uczniów

§ 18

1. Zasady używania telefonów komórkowych na terenie szkoły określa § ust. 2 pkt 10 statutu szkoły. Zasady te służą m.in. ochronie dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci internet oraz utrwalonymi w innej formie.
2. Bezpieczne korzystanie z urządzeń elektronicznych z dostępem do internetu obejmuje następujące zasady:
 - 1) nie należy podawać innym osobom, swoich danych osobowych, takich jak: imię, nazwisko, numer telefonu czy adres domowy;
 - 2) należy dbać o nierozpowszechnianie swojego wizerunku; przypadku publikacji zdjęć w sieci należy zadbać, aby dostęp do nich miały wyłącznie osoby znajome;
 - 3) nie należy udostępniać swoich zdjęć nieznanym, w szczególności zdjęć intymnych, czy w niepełnym ubraniu;
 - 4) należy poinformować rodziców/opiekunów prawnych lub wychowawcę o każdym przypadku napotkania w sieci treści, które wydają się nielegalne, czy w jakikolwiek sposób wywołujące niepokój;
 - 5) należy poinformować rodziców/opiekunów prawnych lub wychowawcę o propozycjach spotkania, jakie otrzymuje się od znajomych poznanych w sieci;

- 6) nie należy atakować nikogo w sieci, niezależnie od tego, jakie zdanie wyraża druga osoba, nie należy okazywać agresji ani kierować gróźb do osób w sieci;
- 7) nie należy publikować w sieci zdjęć innych osób bez ich wyraźnej zgody;
- 8) nie należy podszywać się w sieci pod inne osoby, np. tworząc fałszywe konta w mediach społecznościowych;
- 9) biorąc udział w dyskusji w sieci, podczas której obrażana jest druga osoba należy pamiętać, że uczestnik dyskusji staje się sprawcą cyberprzemocy, nawet jeśli nie uczestniczy w niej aktywnie (jest tylko obserwatorem).

Rozdział VIII

ZASADY UDOSTĘPNIANIA PRACOWNIKOM, MAŁOLETNIM I ICH RODZICOM/OPIEKUNOM STANDARDÓW DO ZAZNAJOMIENIA I STOSOWANIA

§ 19

1. Dokumentacja składająca się na standardy ochrony małoletnich jest dostępna na stronie internetowej szkoły oraz w bibliotece szkolnej.
2. Wychowawcy klas są obowiązani poinformować rodziców/opiekunów prawnych małoletnich o funkcjonujących w szkole standardach. W klasach pierwszych należy to zrobić podczas pierwszego zebrania z rodzicami i wskazać miejsce, w którym dostępne są standardy (strona internetowa szkoły, biblioteka szkolna). W klasach starszych należy corocznie informować rodziców o ewentualnych zmianach w standardach oraz przypominać o miejscu, w którym są one dostępne.
3. Obowiązkiem rodziców/opiekunów prawnych jest zaznajomienie się ze standardami i wynikającymi z nich zasadami ochrony małoletnich przed krzywdzeniem i poświadczanie tego własnoręcznym podpisem na liście u wychowawcy danej klasy.
4. W roku szkolnym 2023/2024 rodzice/opiekunowie prawni zostaną zapoznani z obowiązującymi standardami mailowo przez Librusa. Odczytanie wiadomości przez rodzica/opiekuna prawnego jest jednoznaczne z zapoznaniem się z obowiązującymi standardami.
5. Wychowawcy klas na lekcji wychowawczej mają obowiązek zapoznania uczniów ze standardami, omówienia ich w sposób zrozumiały dla uczniów oraz wskazania miejsca, w którym standardy są dostępne (strona internetowa szkoły, biblioteka szkolna).

Rozdział VIII

MONITORING STOSOWANIA STANDARDÓW

§ 20

1. Osobą odpowiedzialną za wdrażanie i monitorowanie realizacji standardów ochrony małoletnich jest dyrektor szkoły.
2. Pedagog/psycholog szkolny odbiera zgłoszenia dotyczące problemów związanych z zagrożeniem bezpieczeństwa dzieci; reaguje na te zgłoszenia, konsultuje w miarę potrzeb z innymi podmiotami; w uzasadnionych przypadkach może zgłaszać sprawy odpowiednim służbom (MOPS, GOPS, Policja, sąd rodzinny, przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego, prokuratura).
3. Pedagog i psycholog szkolny na bieżąco zbiera opinie rodziców, prawnych opiekunów i dzieci o rezultatach realizacji polityki (skargi, wnioski, uwagi, informacje pozyskane w trakcie rozmów z dziećmi, rodzicami i opiekunami). W analizie i ocenie korzysta z informacji wychowawców i nauczycieli, informacji pozyskanych ze środowiska lokalnego oraz instytucji współpracujących ze szkołą.
4. Pedagog szkolny okresowo przeprowadza diagnozę dotyczącą problematyki przemocy i zagrożeń.
5. Pracownicy szkoły, rodzice i uczniowie mogą proponować zmiany w standardach ochrony małoletnich oraz wskazywać na naruszenia w szkole ustalonych zapisów.
6. Dyrektor wprowadza niezbędne zmiany i ogłasza pracownikom szkoły nowe brzmienie standardów ochrony małoletnich.

Rozdział IX

ZASADY PRZEGLĄDU I AKTUALIZACJI STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNICH ORAZ SPOSOBY DOKUMENTOWANIA I ZASADY PRZECHOWYWANIA UJAWNIONYCH LUB ZGŁOSZONYCH INCYDENTÓW LUB ZDARZEŃ ZAGRAŻAJĄCYCH DOBRU MAŁOLETNIEGO

Przegląd i aktualizacja standardów ochrony małoletnich

§ 21

1. Standardy ochrony małoletnich obowiązujące w szkole podlegają corocznemu przeglądowi, w terminie ustalonym przez dyrektora szkoły, każdorazowo w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego oraz w razie nowelizacji następujących aktów prawnych:

- 1) ustawy z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.);

- 2) ustawy z 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2809);
- 3) ustawy z 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2024 r. poz. 17), w części określonej w Rozdziale XXV - Przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności.
2. Przegląd standardów ochrony małoletnich, obowiązujących w szkole, polega na ustaleniu wypełniania przez standardy wymogów przepisów prawa powszechnie obowiązującego, w szczególności art. 22c ustawy, o której mowa w ust. 1 pkt 1.
3. Przeglądu standardów ochrony małoletnich, obowiązujących w szkole, dokonuje dyrektor szkoły, osoba przez niego upoważniona lub służby prawne, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 900, ze zm.), jeżeli placówka jest objęta wspólną obsługą.
4. W przypadku, gdy przegląd, o którym mowa w ust. 3, wykaże niespełnianie przez standardy ochrony małoletnich wymagań określonych w przepisach, o których mowa w ust. 1, lub też standardy z innych przyczyn okazały się nieaktualne, lub nieodpowiadające potrzebom ochrony małoletnich, dokonywana jest aktualizacja standardów.
5. Aktualizacji standardów ochrony małoletnich, obowiązujących w szkole, dokonuje dyrektor szkoły lub służby prawne, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 4 ustawy - Prawo oświatowe, jeżeli szkoła jest objęta wspólną obsługą.
6. W przypadku aktualizacji standardów przez służby prawne, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 4 ustawy - Prawo oświatowe, przygotowany projekt jest przyjmowany przez dyrektora w drodze zarządzenia.

Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych zdarzeń

§ 22

1. Każdy ujawniony lub zgłoszony incydent lub zdarzenie zagrażające dobru małoletniego, na temat którego szkoła posiada wiedzę, zostaje odnotowany w księdze zdarzeń (załącznik 4)
-) zagrażających dobru małoletniemu, pozostającej w sekretariacie dyrektora. Wzór księgi zdarzeń stanowi załącznik do niniejszej procedury.
2. Księdze zdarzeń zagrażających dobru małoletniemu nadaje się kategorię archiwalną zgodnie z przepisami odrębnymi. Kategorię tą należy uwzględnić w Jednolitym Rzeczowym Wykazie Akt, przyjętym odrębnym zarządzeniem dyrektora.
3. Każdorazowy wpis do księgi zdarzeń zagrażających dobru małoletniemu uruchamia procedurę przeglądu i aktualizacji standardów ochrony małoletnich

Rozdział XI
PRZEPISY KOŃCOWE

§ 23

Standardy ochrony małoletnich wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.